

आर्थिक वर्ष २०७५/२०७६ को
बजेट तथा कार्यक्रम

भागेश्वोर गाउँपालिका
डडेल्धुरा जिल्ला
न.७ प्रदेश
२०७५

*भागेश्वोर गाउँपालिकाओ तेस्रो गाउँ सभामा
गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष श्री पदम बहादुर बोहरा द्वारा प्रस्तुत
आ.व. २०७५/२०७६को वार्षिक कार्यक्रम र बजेट*

श्री भागेश्वोर गाउँपालिकाको तेस्रो गाउँसभाका सभा अध्यक्ष ज्यू ,
प्रमुख अथिति ज्यू ,
विशिष्ट अथिति ज्यू,
अथिति ज्यूहरु,
गाउँ सभा सदस्य ज्यूहरु,
राजनैतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधि ज्यूहरु,
विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ /संस्था का प्रमुख तथा प्रतिनिधि ज्यूहरु,
नागरिक समाजका प्रतिनिधि ज्यूहरु
पत्रकार ,सुरक्षाकर्मी ,संचारकर्मी मित्र एबम
उपस्थित सम्पूर्ण बुद्धिजिवी,सामाजसेवी ,भद्र महिला तथा सज्जनबृन्द

भागेश्वोर गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/२०७६ को बजेट तथा कार्यक्रम यस गरिमामय तेस्रो गाउँ सभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा म अत्यन्तै गौरवान्वित भएको छु । आजको यस महत्वपूर्ण ऐतिहासिक अवसरमा राजनीतिक परिवर्तनकालागि विभिन्न आन्दोलनहरुमा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहीदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । जनआन्दोलनका क्रममा घाइते र बेपत्ता नागरिकहरुप्रति सम्मान प्रकट गर्दै नेपालको समग्र आर्थिक, राजनीतिक एवम् सामाजिक परिवर्तनका लागि युगान्तकारी नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने सबै राजनीतिक अग्रज शिखर व्यक्तित्व प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

यो गाउँपालिका प्राकृतिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं पर्यटकीय महत्वका दृष्टिले समृद्ध गाउँपालिकाको रुपमा रहे पनि यस गाउँपालिकाको द्रुत विकासका लागि हाम्रा सामु केही चुनौतिहरु विद्यमान छन् । विकासको मूल प्रवाहमा आउन नसकेका पछाडि परेका वर्ग तथा समुदायलाई विकासको मूल प्रवाहमा ल्याई विकास निर्माण प्रक्रियामा उनीहरुको अपनत्व जगाउनु, सुशासन प्रवर्द्धन गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता कायम गर्नु, जलवायु अनुकूलन कायम राखी वातावरणीय सन्तुलन कायम राख्नु, कृषि क्षेत्रको व्यवसायिकरण, विविधिकरणसहित आधुनिकीकरण, स्थानीय तहको संस्थागत संरचनाहरुको पूर्णता, व्यवसायिकरण पशुपालन गर्नु, उत्पादशील क्षेत्रमा लगानी अभिवृद्धि गरी आर्थिक गतिविधिहरुको माध्यमद्वारा रोजगारी सिर्जना गर्ने, पर्यटन क्षेत्रका नयाँ गन्तव्यहरु पहिचान गर्दै पर्यटनलाई आम जनजीवनको अभिन्न अंगको रुपमा विकास तथा प्रवर्द्धन गर्ने तथा आन्तरिक आयलाई दिगो, भरपर्दो र अनुमानयोग्य बनाउने लगायतका विषय हाम्रा सामु चुनौतीको रुपमा रहेका छन् ।

यी चुनौतीका बाबजुद पनि प्रकृतिक सम्पदाको प्रचुरता, केन्द्र मातहतको स्थानीय निकायबाट संवैधानिक स्थानीय सरकारको रुपमा वित्तिय हस्तान्तरणको व्यवस्था, घरदैलोमा सरकारी सेवा सुविधा पुग्ने गरी भएको संरचनात्मक परिवर्तन, विकास प्रति नागरिकहरुमा उत्पन्न उत्साह र जनप्रतिनिधिहरुको प्रतिवद्धता, सूचना र प्रविधिमा आएको विकास उत्पादनशील कृषि भूमि, बजार केन्द्रहरुसँगको सहज पहुँच, नवीकरणीय उर्जाको

प्रचुर सम्भावना, मानव विकास सूचकहरुमा देखिएको सकारात्मक प्रगतिले गाउँपालिकाको विकासका लागि अवसरहरु प्राप्त भएका छन् । यी अवसरहरुको सदुपयोग गरि विकास प्रकृया लाई व्यवस्थित र योजनाबद्ध बनाउन सकिने स्थिति विद्यमान रहेको छ ।

यस गाउँपालिकाले वार्ड तहसँग हातेमालो गरी विकासका गतिविधिहरुमा प्रत्यक्ष रुपमा सहभागी हुने सुअवसर प्राप्त गरेको छ । यसलाई आर्थिक सामाजिक रुपान्तरणको रुपमा उपयोग गरी आम स्थानीय वासीका आकांक्षा पुरा गर्दै गाउँको को तीव्र आर्थिक वृद्धि हासिल गर्ने अवसर प्राप्त भएको छ । स्वाधीन, समृद्ध, आत्मनिर्भर र समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने हाम्रो एकमात्र साझा ध्येय रहेको छ ।

सभा अध्यक्ष महोदय ,

अब म गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ अको जेष्ठ मसान्त सम्मको यथार्थ आय व्यय विवरण तथा आ.व. २०७५/२०७६ को गाउँपालिकाको प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५को यथार्थ आय व्यय विवरण

यस भागेश्वोर गाउँपालिकाको निकासी ,दायित्व सिर्जना र आन्तरिक आय तर्फको यथार्थ आय रु २३,१३,९१,२८३ (रु .२३ करोड १३ लाख ९१ हजार २ सय ८३)रहेकोमा चालु तर्फको विनियोजित रकम रु.३,४९,८०,००० (रु .३ करोड ४९ लाख ८० हजार)मध्ये खर्च रु.८२,१६,१७८ (८२ लाख १६ हजार १ सय ७८),वित्तीय समानीकरण र आन्तरिक आयको चालु र पूजीको यथार्थ खर्च रु ३,२५,६२,८५० |७८ (३ करोड २५ लाख ६२ ८ सय ५० रुपैया ७८ पैसा)खर्च भएको र ससर्त तर्फको विनियोजित बजेट रु . ८,८२,१४,००० (रु. ८ करोड ८२ लाख १४ हजार) मध्ये जेष्ठ महिना सम्मको यथार्थ खर्च रु ७,४१,१३,४२२ (रु ७ करोड ४१ लाख १३ हजार ४ सय २२ रुपैया)हुन आएको छ । बाकि रहेको बजेट आषाढ महिना सम्म अनुमानित भुक्तानी भइ बाँकी खर्च नभएको रकम यस गाउँपालिकाको संचित कोषमा दाखिला हुने व्यहोरा अबगत गराउन चाहन्छु ।

सभा अध्यक्ष महोदय ,

अब म गाउँपालिकाको आ.व. २०७५/२०७६ को बजेट तर्जुमा का मुख्य आधार हरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

- यो बजेट भागेश्वोर गाउँपालिकाले लिएको आर्थिक सम्वृद्धी,पारदर्शिता ,निस्पक्षता र स्पष्टताको अभियानलाई साकार पारी सवल अर्थतन्त्रको प्रस्थानविन्दूको रुपमा रहने कुरामा म विश्वस्त छु ।
- नेपाल सरकारको वित्त नीति, नेपाल राष्ट्र बैंकको मौद्रिक नीति र स्थानीय तहको बजेटसँग तादात्म्यता कायम गर्दै आम स्थानीय जनताको माग सम्बोधन गर्ने गरि यो बजेट तर्जुमा गरिएको छ ।
- सिमित वित्तीय स्रोतबाट जनताका असिमित चाहनाहरु पुरा गर्न कठिन हुने अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै उपलब्ध स्रोत र साधनलाई जनअपेक्षा अनुरूप प्राथमिकीकरण गरी स्रोत व्यवस्थापन गर्ने तर्फ यथेष्ट प्रयास गरिएको छ ।
- नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको समाजवाद उन्मुख सिद्धान्तलाई मार्गदर्शनको रुपमा लिई सार्वजनिक, सहकारी र निजी क्षेत्रको सहभागिता रहने गरी आर्थिक नीतिलाई आत्मसात गर्ने मूल उद्देश्य लिई यो बजेट प्रस्तुत गरिएको छ ।

- चौधौं योजनाले परिलक्षित गरेका उद्देश्यहरू, सन् २०२२ सम्म नेपाललाई अति कम विकसित मुलुकबाट विकासशिल मुलुकमा परिणत गर्ने एवं सन् २०३० सम्ममा दिगो विकासका लक्ष्यहरू हासिल गर्न सघाउ पुग्ने गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ ।

सभा अध्यक्ष महोदय ,

गाउँपालिका भित्रका स्रोतहरू परिचालन गरी समृद्धि हासिल गर्न सकिने प्रशस्त सम्भावना हुँदाहुँदै पनि गाउँपालिकाको अर्थतन्त्रमा रहेका मूलभूत चुनौतिहरूलाई निम्न बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ :-

- गाउँपालिकाको राजस्व संकलन गर्ने क्षमता न्यून रहेको अवस्थामा जनताको विकासप्रतिको तीव्र माग र गाउँपालिकाको स्रोत साधनको उपलब्धताबीचको खाडल पूर्ति गर्ने कार्य त्यति सहज छैन ।
- स्थानीय सरकारको संस्थागत, प्राविधिक र स्रोत परिचालन क्षमता वृद्धि गर्ने तथा पूर्वाधार निर्माणका लागि आवश्यक स्रोतको व्यवस्था गर्ने कार्य जटिल नै छ ।
- एकातर्फ निर्वाहमुखी कृषिलाई व्यवसायिक कृषिमा रूपान्तरण गरी कृषि क्षेत्रको विकास र विस्तार गर्नु छ भने अर्को तर्फ सोही क्षेत्रमा करको को दायरा विस्तार गर्नुपर्ने चुनौतीपूर्ण अवस्था रहेको छ ।
- मुलुक संघ, प्रदेश तथा स्थानिय तहमा रूपान्तरित भै सकेको अवस्थामा तीनवटै तहमा सहकार्य, समन्वय र सहअस्तित्वको सिद्धान्त अनुरूप कार्य सञ्चालन गर्नु त्यति सहज देखिँदैन ।
- कानूनको परिपालना, सेवा प्रवाहमा तदारुकता र सुदृढ सक्षम संस्थागत सुशासन कायम गर्ने कार्य तर्फ विशेष ध्यान पुर्‍याउनु पर्ने देखिन्छ ।

सभा अध्यक्ष महोदय ,

अब म गाउँपालिकाको आ.व.२०७५/२०७६ को बजेट तथा कार्यक्रमको उद्देश्य ,प्राथमिकताका क्षेत्र प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

हाम्रा सामु कठिनाईहरूका बाबजुद पनि गाउँपालिकाको दिगो विकास र समृद्धि हासिल गर्ने लक्ष्य तर्फ उन्मुख रहने गरी बजेट तयार गरिएको छ । यो बजेटका उद्देश्यहरू निम्न बमोजिम रहेका छन् ।

नेपालको संविधानले प्रदान गरेको मौलिक हकलाई यथाशिघ्र पूर्णरूपमा कार्यान्वयन गरी जनताका हक अधिकारहरू प्रत्याभूति गर्नु,

कृषि, उद्योग, पर्यटन, जलश्रोत, वनजंगल, जडिवुटी, जमिन एवं भौतिक पूर्वाधारको विकास र विस्तार गरी गाउँपालिकालाई आर्थिक समृद्धितर्फ उन्मुख गर्नु,

उपलब्ध श्रोत साधन र अवसरको न्यायोचित वितरण मार्फत् स्वाधीन र समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्रको निर्माण गर्नु,

दलित, अपहेलित, उपेक्षित, जनजाती, महिला, र चरम गरिबीको रेखामुखी रहेका स्थानीय नागरिकहरूलाई सामाजिक र आर्थिक समानता कायम गर्नु ।

यी उद्देश्यहरू हासिल गर्नका लागि आगामी आर्थिक वर्षको बजेटका प्राथमिकताहरू देहाय बमोजिम निर्धारण गरिएको छ।

- भौतिक पूर्वाधार बिकासमा सडक स्तरोन्नति गर्दै सडक निर्माणमा जोड ।
- व्यवशायिक पशु पालन , कृषिमा आत्मनिर्भरता र पर्यटन प्रवर्धनमा जोड ।
- गुणस्तरीय प्राविधिक शिक्षामा जोड ।
- आधारभुत र आकस्मिक स्वास्थ्यसेवामा जोड ।
- विपद जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु परिवर्तनमा जोड ।
- संस्थागत सेवा प्रवाहमा विधुतीय सूचना प्रविधिमा जोड ।
- आर्थिक असमानता निराकरण ।
- वैज्ञानिक एवम् प्रगतिशिल कर प्रणाली मार्फत गाउँपालिकाको राजस्व क्षमता अभिवृद्धि,

सभा अध्यक्ष महोदय ,

अब म यस भागेश्वोर गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/२०७६ को बजेट प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आ.व. २०७५/२०७६ को कुल २६,०३,२९,००० (२६ करोड तिन लाख २९ हजार)को बजेट अनुमान गरिएको छ । यस मध्ये शसर्त अनुदान तर्फको रकम रु १३,४९,००,००० (१३ करोड ४९ लाख) नेपाल सरकार बाट प्राप्त कार्यक्रमकै आधारमा विषयगत निकायबाट प्राप्त कार्यक्रमको आधारमा विनियोजन गरिने छ भने बाकि रहेको रु १२,५४,२९,००० (१२ करोड ५४ लाख २९ हजार)मध्ये चालु खर्च तर्फ रु ५,३५,३१,००० (५ करोड ३५ लाख ३१ हजार) र पुजी गत तर्फ रु ७,१८,९८,००० (७ करोड १८ लाख ९८ हजार) विनियोजन गरिएको छ।

आयको अनुमान

सि.न.	शीर्षक	अनुमान	कैफियत
१	आन्तरिक आय	२२,००,००० ००	
२	वित्तीय समानीकरण संघको	६,१४,००,००० ००	
३	राजस्व बाडफाड संघको	५,३५,३१,००० ००	
४	ससर्त अनुदान	१३,४९,००,००० ००	
५	वित्तीय समानीकरण प्रदेश	६६,२६,००० ००	
६	राजस्व बाडफाड प्रदेश	१६,७२,००० ००	
कुल जम्मा आय		२६,०३,२९,००० ००	

व्यय अनुमान

सि.न.	शीर्षक	अनुमान	कैफियत
१	शसर्त अनुदान कार्यक्रममा	१३,४९,००,००० ००	
२	चालु तर्फ	५,३५,३१,००० ००	
३	पुजीगत खर्च	७,१८,९८,००० ००	
	कुल जम्मा व्यय	२६,०३,२९,००० ००	

क) यस गाउँपालिकाको आ.ब. २०७५/२०७६ को चालु खर्च तर्फको बजेट रु ५,३५,३१,००० (५ करोड ३५ लाख ३१ हजार) रहेको छ भने

ख) पुजीगत तर्फ को कुल बजेट रु ७,१८,९८,००० (७ करोड १८ लाख ९८ हजार) को बाडफाड निम्न अनुसार रहेको छ ।

१. आर्थिक विकास तर्फ रु १,१३,००,००० (१ करोड १३ लाख)
२. सामाजिक विकास तर्फ रु २,०३,००,००० (२ करोड ३ लाख)
३. पूर्वाधार विकास तर्फ रु २,८६,९८,००० (२ करोड ८६ लाख ९८ हजार)
४. बातावरण तर्फ रु २२,००,०००० (२२ लाख)
५. संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र शुशाशन तर्फ रु ९४,००,००० (९४ लाख)

सभा अध्यक्ष महोदय ,

यस बजेटको कार्यान्वयनबाट आर्थिक क्रियाकलाप विस्तार भई उच्च आर्थिक वृद्धिदर हाँसिल हुने अपेक्षा राखेको छु । प्रस्तुत बजेटबाट मानव विकासका सूचकहरूमा क्रमशः सुधार हुँदै जानेमा म विश्वस्त छु । यस बजेटले गाउँपालिकाको विकासको खाका तय गरी आवधिक योजना निर्माणका लागि थप आधारहरू तय हुने विश्वास लिएको छु । आर्थिक सामाजिक,भौतिक पूर्वाधार र पर्यटनको क्षेत्रहरू समेट्ने गरी कार्यक्रम प्रस्ताव गरिएको हुँदा यो बजेटले यस भागेश्वोर गाउँपालिकाको विकासको दीर्घकालीन मार्गचित्र प्रस्तुत गर्ने कुरामा म विश्वस्त छु ।

यस बजेट तर्जुमामा मार्ग निर्देशन गर्नु हुने गाउँपालिका अध्यक्ष ज्यू र सहयोग गर्नुहुने कार्यपालिका सदस्य ,वार्ड अध्यक्ष ,वार्ड सदस्य ,राजस्व र बजेट सम्बन्धि कानुन बमोजिम गठित विभिन्न समितिका पदाधिकारी ज्युहरू ,प्रमुख प्रशाशकिय अधिकृत लगायत सम्पूर्ण राष्ट्र सेवक कर्मचारी मित्रहरू ,यस क्षेत्रक बुद्धिजिबी सामाजसेबी तथा राजनैतिक दलका प्रमुख एबम प्रतिनिधि ज्युहरू ,प्रतेक्ष्य अप्रतेक्ष्य रुपमा सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण भागेश्वोर बासि जनसमुदाय प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । यस गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिमा सद्भाव र सहयोग पुऱ्याउने आम नागरिक, करदाता, गाउँपालिकाको हित र समुन्नतिमा लागिपरेका सबै विकास साझेदार, सरकारी, गैरसरकारी तथा सामुदायिक संस्थाहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै बजेटको सफल कार्यान्वयनमा सबैको पूर्ण सहयोगको अपेक्षा गरेको छु । यहा हरू सबैको गरिमामय उपस्थिति प्रति पुनः आभार तथा कृतज्ञता व्यक्त गर्दै बिदा हुन चाहन्छु ।

धन्यवाद !